

מגילת רות – מגילת הקסד

א לפני שנים רבות, בתקופת השופטים, היה רעב פבד בישראל. יום אחד, איש מהעיר בית-לחם, בשם אלימלך, לקח את אשתו, נעמי, ואת שני בָּנָיו, מחלון וכיליון, והם נסעו לארץ מואב. בארץ מואב לא שָׁרָר רעב והיה בה אוכל בשפע.

זמן לא רב לאחר שהגיעו למואב, נפטר אלימלך ונעמי נשארה לבדה לגדל את שני בניהם, מחלון וכיליון. כאשר גדלו הבנים, הם נישאו לנשים מבנות מואב: עורפה ורות. נעמי ושני בניה נשארו לחיות במואב עוד עשר שנים. באופן פתאומי, נפטרו שני הבנים, ונעמי נשארה לבדה, בארץ זרה, ללא בני משפחה או חברים, רק עם שתי פלוגותיה, עורפה ורות.

נעמי נדעה שאין יותר רעב בארץ ישראל והחליטה לחזור לארץ. כאשר נעמי הייתה מוכנה ליציאה, בקשו עורפה ורות לנסוע איתה. הן אהבו אותה מאוד. נעמי מבקשת משתי פלוגותיה, להישאר במואב ולחזור למשפחותיהן ומבכרת אותן שישארו לעצמן בעלים חדשים. "אנחנו רוצות לחזור איתך לארץ ישראל. נחיה איתך בין בני עמך" מבקשות עורפה ורות. אבל נעמי מנסה לשכנע אותן להישאר במואב: "אם תחזרו איתי, אולי לעולם לא תמצאו לכן בעלים". לבסוף החליטה עורפה לשוב אל משפחתה וחבריה. היא נישקה את נעמי ונפרדה ממנה, אבל רות לא הסכימה להיפרד מנעמי. היא פונה אל נעמי ואומרת לה:

"כי אל אשר תלכי, אלך, ובאשר תליני, אליו עמך. עמי ואלוהיך – אלוהי".

ב נעמי ורות חוזרות לבית-לחם בתקופת קציר השעורים. הן עניות מאוד. נעמי אינה יכולה לעבוד כי היא כבר מבוגרת מכדי לצאת לעבודה בשדה בכל יום. רות יוצאת לחפש אוכל עבור שתיהן. רות יוצאת לשדה ללקט שיבולים. הלקט הן השיבולים הנופלות בזמן שהקוצרים אוספים את השיבולים שקצרו. מצווה להשאיר את הלקט לעניים. כך, אנשים שאין להם כסף לקניית אוכל יכולים להשיג לעצמם משהו לאכול.

רות מלקטת שיבולים בשדה של בועז. בועז הוא קרוב משפחה של אלימלך, בעלה של נעמי שמת במואב. בועז רואה את רות מלקטת שיבולים בשדה שלו, כל יום. הוא שואל את הקוצרים שלו: "מי היא האישה הזאת?" הקוצרים עונים לו שזו היא רות, פלוגתה של נעמי שחזרה איתה ממואב ועכשיו דואגת לפרנסת שתיהן. התנהגותה של רות מצאה חן מאוד בעיני בועז והוא ניגש לדבר איתה. בועז אמר לרות שהיא יכולה לבוא לשדה שלו בכל יום כדי ללקט שיבולים.

"למה איתה מתנהג איתי כל-כך יפה?" שואלת רות את בועז. "אני רק אישה זרה". "שמעתי מה עשית בשביל חמותך", ענה בועז. "שמעתי שעזבת את משפחתך, את ביתך ומולדתך כדי להצטרף לנעמי ולא השארת אותה לבד. אני מאוד מעריך את זה". רות מצאה חן בעיני בועז עד כדי כך שהוא ביקש מהקוצרים שלו להשאיר מאחריהם שיבולים בפנונה, כדי שלרות יהיו יותר שיבולים לאסוף.

כאשר חזרה רות הביתה, בסוף היום, שמה נעמי לב שלרות יש יותר שיבולים מתמיד היא שואלת אותה: "איפה ליקטת היום שיבולים?"

רות סיפרה לנעמי שהיא ליקטה בשדה של אדם בשם בועז. נעמי שמחה מאוד. היא סיפרה לרות שבועז הוא קרוב משפחה של בעלה המת, אלימלך.

מכיוון שבעלה ובניה של נעמי מתו, השדות של בעלה ל' א' יכלו להיות שייכים לה עוד (כך זה היה פעם), אבל על-פי המנהג שהיה קיים אז, קרוב משפחה יכול היה לקנות חזרה את השדות של בעלה המת. בועז יכול היה לקנות חזרה את השדות. נעמי מבקשת מרות שמעכשיו תלקט שיבולים רק בשדה של בועז ול' א' בשדות של אחרים. נעמי מקווה שרות ובוזו יתאהבו, שבוזו ירצה להינשא לרות וכך גם תוכל היא להחזיר לעצמה את הרכוש של המשפחה. רות נשארת בשדה של בועז ושתי הנשים מצליחות להתפרנס מהשיבולים שאוספת רות בשדה שלו.

ג.

רות היא אלמנה ללא ילדים ונעמי מאמינה שבוזו יוכל לאהוב את רות, להינשא לה ולספק את כל צרכיה. נעמי אומרת לרות: "אני רוצה שתהיי מאושרת ושיהיה מי שידאג לך. אני רוצה שתתלבשי גפה ותלכי לגורן (המקום בו אוספים את התבואה, את השיבולים, לאחר שנקצרו), תחפי עד שילך לישון, תסירי את השמיכה מעל רגליו ותשכבי לידו. אחר-כך, הוא כבר יאמר לך מה תעשי". "אעשה כדברייך" אמרה רות. באותו לילה יורדת רות לגורן. לאחר שבוזו אכל ושתה הוא הלך לישון בגורן. רות ניגשת למקום בו שוכב בועז, מגלה את השמיכה מעל רגליו ושוכבת לרגליו. באמצע הלילה מתעורר בועז בבהלה: "מי את?" הוא שואל. בלילה הוא לא יכול לזהות את רות. "אני רות, אמתך (המשפחה שלך). אני רוצה שתדאג לי כי אני קרובת משפחה שלך. אני רוצה שתגאל אותי." רות מבקשת מבוזו שיהיה בעלה. "האל ברח אותך" אומר בועז לרות "וכולם יודעים שאת אשת-חיל". "אבל", אומר בועז לרות, "יש קרוב משפחה שהוא קרוב יותר ממני. לו יש את זכות הראשונים לשאת אותך לאישה. מחר בבוקר אני אדבר אתו. אם הוא לא ירצה להינשא לך, אני מבטיח לך שאקח אותך לי, לאישה". רות חוזרת לנעמי ומספרת לה שבוזו הבטיח להתחתן איתה.

ד.

למחרת היום הולך בועז לפגוש את קרוב המשפחה בשערי העיר. הוא פונה אליו: "נעמי שחזרה ממואב עם פלטה, מכרה חלקת שדה שהייתה שייכת לבעלה המנוח, קרוב משפחתנו, אלימלך. זו חובתך לקנות את השדה חזרה. אם לא תרצה לקנות את השדה, אני אקנה אותה." ענה לו קרוב המשפחה, הגואל: "אני אקנה את השדה". המשיך בועז ואמר: "כאשר אתה קונה את השדה, אתה חייב גם לשאת את רות לאישה והילדים שיוולדו לכם יהיו בעלי השדה כשיגדלו." "אני לא יכול לעשות זאת", אמר קרוב המשפחה. "אם אני אעשה זאת, אני לא אוכל להשאיר את השדה בירושה לילדים האחרים שלי." אז אומר בועז לפני כל האנשים היושבים בשער העיר: "אני אקנה את השדה ואשא את רות לאישה. ילדינו יירשו את השדה כך שהשדה יישאר ברשות המשפחה." חולץ בועז את הסנדל שלו ונותן אותו לקרוב המשפחה. בתקופת התנ"ך, במקום לחתום על חוזה (הסכם), היו עושים טקס של חליצת נעל או סנדל כדי לסכם עסקה. עד היום, טקס חליצת הנעל מתקיים אצל חלק מהיהודים, אם לא רוצים לקיים ייבום¹. בועז מתחתן עם רות. לבן שנולד להם קוראים עובד. לעובד נולד בן בשם ישי וישי הוא אביו של דויד. רות היא, אם כך, הסבתא-רבה של דויד מלך ישראל.

¹ ייבום: אם בעלה של אישה מת, חייב אחיו, אם הוא רגיל, לשאת אותה לאישה. אם שניהם לא מעוניינים בנישואין, עושים את טקס החליצה ואז, האישה יכולה להתחתן עם מי שהיא רוצה.